

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA ALS DRETS DE LA MOBILITAT I DE LA INFÀNCIA (TRANSPORT PÚBLIC)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 11 de desembre de 2023, la ciutadana (representada per l'Asociación Mujeres Migrantes Diversas) va presentar una queixa en aquesta Sindicatura relativa a la disconformitat per la inhabilitació per a futures reedicions de la T-16 del seu fill.

En concret, exposava el següent:

- A principis de l'any 2023 el seu fill de 9 anys va perdre la T-16, i no ho va dir a ningú.
- Durant un temps una familiar el portava a l'escola a peu.
- Després era ella la que portava el nen a l'escola caminant, i va ser aleshores quan es va dirigir a l'ATM per reclamar la targeta. L'ATM la va informar que no es podia fer un duplicat de la targeta perquè li havia estat intervinguda a una tercera persona que n'estava fent un ús fraudulent. D'acord amb el reglament, l'ús irregular implica la inhabilitació per a futures reedicions de la targeta.
- El 19 de juny de 2023 va fer una escrit d'al·legacions per demanar el desbloqueig de la targeta i que se n'emetés una de nova.
- El 10 de juliol de 2023 l'ATM va desestimar les al·legacions i va confirmar la pèrdua del dret d'ús del títol durant un període de tres anys.
- El 28 de juliol de 2023, la interessada va presentar un recurs d'alçada, el qual va ser desestimat el 27 de novembre de 2023, per considerar-se que no s'havia acreditat suficientment l'existència de causes justificatives.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els

principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM)** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

Els dies 18 de desembre de 2023 i 15 de maig de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 27 de març de 2024 i 19 de juny de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada i còpia de l'expedient sancionador. L'escrit exposa la tramitació donada a l'expedient.

CONSIDERACIONS

1. Títol de transport gratuït per a infants

L'any 2008 es va establir un títol de transport públic integrat i gratuït per a persones de menys de 12 anys, amb l'objectiu d'afavorir l'ús del transports públic per portar els nens a l'escola, així com facilitar l'accés als diferents mitjans de mobilitat.

Des de l'1 de gener de 2017 es va ampliar fins als 16 anys, i així l'anterior T-12 va passar a denominar-se T-16.

El reglament vigent d'utilització del títol T-16 la defineix com el títol que permet utilitzar de manera il·limitada i gratuïta els serveis de transport públic integrats dins de la zona tarifària del municipi on tingui la residència el titular del títol. S'adreça a infants amb una edat compresa des dels 4 anys fins al 31 de desembre de l'any que fan 16 anys, que resideixin en qualsevol dels municipis que conformen l'àmbit del sistema tarifari integrat.

L'ens públic encarregat de la gestió de la T-16 és l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM). Es tracta d'un consorci interadministratiu de caràcter voluntari format per administracions titulars de serveis públics de transport col·lectiu de les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental. Les Administracions consorciades són la Generalitat de Catalunya i administracions locals: Ajuntament de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i agrupació de municipis titulars de serveis de transport urbà de la regió metropolitana de Barcelona (AMTU).

A més de la T-16, entre les competències de l'ATM està la d'ordenar les tarifes en el marc d'un sistema tarifari integrat, i definir la gamma de títols i preus.

Des que està operativa la T-mobilitat, el suport T-16 té un cost de 4,5 euros en la seva primera emissió corresponent a la despesa d'emissió i fabricació. De manera automàtica durant el darrer any, s'ha enviat el nou format electrònic a totes les famílies que ja eren usuàries de la T-16 abans del canvi a la T-mobilitat. L'anterior format de plàstic amb banda magnètica va deixar de funcionar totalment el 16 de gener de 2024.

2. Acreditació de la titularitat de la T-16

Pel que fa a l'acreditació de l'ús correcte de la T-16 per part de l'infant titular, el reglament estableix les condicions següents:

- És un títol rigorosament personal i intransferible. Està expressament prohibit que la utilitzi una persona diferent de la titular. El suport ha de contenir el nom i els cognoms del titular (article 2).
- Amb l'objectiu de poder corroborar que la persona portadora del suport és la titular, ha d'anar acompanyat d'algun document acreditatiu d'aquesta identitat (s'admet una fotocòpia), com ara DNI, NIE, passaport, llibre de família, certificat de naixement o targeta sanitària (article 5).
- Cada cop que s'accedeixi a un servei de transport s'ha de validar el títol (article 6)

3. Pèrdua, sostracció i ús irregular

Pel que fa a la **pèrdua o sostracció**, els articles 7 i 10 estableixen el següent:

- La custòdia i bon ús del suport T-16 és responsabilitat en última instància del/la tutor/a del/la titular del títol, en aquest sentit, cal avisar de la pèrdua i/o sostracció del suport per efectuar-ne el bloqueig i així evitar usos indeguts.
- En cas de pèrdua o sostracció del suport se'n pot sol·licitar una nova emissió, i comportarà el pagament dels costos establerts d'emissió i gestió.

Pel que fa a l'**ús irregular**, els articles 10, 12 i 13 del reglament vigent, estableixen el següent:

- L'ús d'aquest títol per part d'un tercer pot suposar la penalització i/o pèrdua dels drets a fer la sol·licitud del títol per part del/la tutor/a, d'acord amb l'article 13 de les "condicions d'utilització dels suports sense contacte de la T-mobilitat" aprovat pel Consell d'Administració de l'ATM, amb independència de l'exercici de les al·legacions oportunes per part del/la tutor/a.
- La utilització fraudulenta del títol en comporta l'anul·lació immediata i el bloqueig per part de qualsevol empleat de les diferents empreses de transport públic integrades, sens perjudici de les responsabilitats legals que se'n puguin derivar i de la inhabilitació per a futures reedicions (article 12).

Cal destacar que fins al 19 de desembre de 2022, en què es va modificar el reglament de l'ús de la T-16 mitjançant la regulació de les condicions d'utilització del suport T-mobilitat, la conseqüència aparellada a l'ús irregular per part d'un tercer era sancionada amb la inhabilitació de manera permanent.

Aquesta modificació va flexibilitzar les conseqüències de manera que actualment **la inhabilitació es limita a un període de tres anys** des de la comissió de la infracció. Durant aquests tres anys, l'infant pot utilitzar altres títols, com la T-jove/T-jove FM/FN general/T-jove FM/FN especial que permet viatjar de forma il·limitada a un preu trimestral molt reduït (42,70 €, 34,15 €, 21,13 € segons el cas) per les sis corones del sistema tarifari integrat de l'ATM de Barcelona.

Aquesta Sindicatura considera que aquest canvi era necessari, ja que és evident que l'ús fraudulent és generalment realitzat per una persona adulta, i no per l'infant. **Cal recordar el preàmbul de la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, que preveu que l'interès superior de l'infant o l'adolescent constitueix el principi bàsic de tot dret relatiu a aquestes persones.**

Aquesta modificació normativa també ha suposat una millora quant a establir de manera més detallada i garantista el **procediment a seguir** en cas que en un control es detecti que el títol ha estat utilitzat per una tercera persona (article 13):

- Els/les responsables dels/les titulars dels títols T-16 bloquejats tenen la possibilitat de presentar al·legacions per tal de restablir el dret d'utilització d'aquest títol de transport. Per poder sol·licitar el desbloqueig del títol cal presentar un escrit d'al·legació en què es proporcioni una explicació argumentada i justificada (adjuntant documentació i evidència que en el moment de la incidència es disposava d'un títol personal vàlid de transport, si escau) dels motius pels quals es considera que s'ha de desbloquejar la T-16.
- En el supòsit que les al·legacions siguin estimades, es procedirà a desbloquejar el títol de transport.

- Si les al·legacions són desestimades, el títol T-16 romandrà bloquejat per un període de tres anys a partir de la data en què es va efectuar l'ús fraudulent. En última instància, es pot interposar un recurs d'alçada davant el Consell d'Administració de l'ATM, en el termini d'un mes.

4. La desestimació del cas

D'acord amb la documentació obrant a l'expedient, es pot concloure que en el cas que ens ocupa, la interessada no ha aportat ni justificat cap documentació que desvirtuï l'ús fraudulent per part de la tercera persona a la qual es va retirar la T-16. El mateix relat de la reclamant no aporta informació clara sobre els fets, ja que d'una banda en un principi manifesta que es va perdre, però després indica que estava en una bossa que li va ser robada. També és un fet que no va demanar el desbloqueig de manera immediata, sinó que durant un temps indeterminat simplement van deixar d'utilitzar-la i anaven a l'escola caminant.

Per això, vistes les circumstàncies específiques del cas concret, aquesta Sindicatura conclou que no s'observa cap irregularitat en el procediment d'ús irregular tramitat des de l'ATM, i es considera que la inhabilitació per tres anys és coherent amb els principis de responsabilitat i proporcionalitat que regeixen el procediment sancionador recollits a la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la Llei 40/2015, del règim jurídic del sector públic.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM) ha estat ajustada a dret.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.